

Die maandag werd in Den Haag een kritieke dag. Beel wenste duidelijkheid. 'De Raad machtigt de landvoogd, onmiddellijk naar Djokja op te rukken' – dat was het voorstel waarover hij na een nieuwe, urenlange discussie het kabinet liet stemmen.¹ Vóór: de vijf KVP-ministers en Schagen van Leeuwen. Tegen: vijf PvdA-ministers (Neher was in Batavia) en van Boetzelaer. De stemmen staakten. Aangezien de minister-president had voorgestemd, betekende zulks (dat stond in het reglement van orde van de ministerraad) dat het voorstel was aangenomen, tenzij ten minste de helft van de aanwezige leden verklaarde dat de zaak in de eerstvolgende vergadering opnieuw aan de orde moest worden gesteld. Dat verklaarden de zes tegenstemmers. Evenwel: zouden dan opnieuw de stemmen staken, dan zou, aldus het reglement van orde, het voorstel als verworpen gelden. Beel zei dat hij in dat geval het ontslag van het kabinet zou aanbieden.

Het kwam niet tot die tweede stemming. Dringende vertogen uit Londen en Washington brachten de volgende dag ook Beel het inzicht bij dat Nederland de mogelijkheid dat de Veiligheidsraad een voor Nederland niet te ongunstige resolutie zou aannemen geheel zou bederven als de opmars naar Djokja plaatsvond.

Op dat beslissende moment nu ging van Mook aarzelen. Hij had op de 12de gedreigd dat hij zijn beleid geheel los van het kabinet zou bepalen – nadien moet tot hem doorgedrongen zijn dat de opmars naar Djokja door de KVP-ministers was aanvaard. Had hij doorgezet, dan zou, aldus Bank, Beel hem hebben gedekt² – welnu, het bericht dat diens steun hem was ontvallen, leidde ertoe dat hij 'Cato' uitstelde. Niet afstelde! Wellicht zou Beel zijn opinie herzien – de hergroepering van de Nederlandse eenheden werd gehandhaafd.

★

In de Veiligheidsraad had Nederland het moeilijk gekregen. Naar een betoog van Sjahrir, die uit New Delhi was overgevlogen, had de Raad geluisterd maar hij had geweigerd, naast de Nederlandse woordvoerder ook president Soekawati en minister-president Nadjamoeddin van Oost-Indonesië alsmede Sultan Hamid van West-Borneo tot zijn beraadsla-

¹ Notulen: *NIB*, dl. X, p. 487 e.v. ² Bank, p. 316.